

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาเกี่ยวกับ ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดชัยนาทของคนไทย โดยการค้นคว้าจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำความรู้ที่ได้จากการศึกษามาทำการกำหนดขั้นตอนและวิธีการดำเนินการวิจัย ผู้วิจัยได้ทำการกำหนดการวิจัยโดยใช้ระเบียบวิจัยเชิงสำรวจ และได้แบ่งขั้นตอนออกเป็น 7 ขั้นตอน ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ
4. การหาคุณภาพของเครื่องมือ
5. การเก็บรวบรวมข้อมูล
6. การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล
7. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ได้แก่ คนไทยที่มาเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวจังหวัดชัยนาท ซึ่งไม่ทราบจำนวนที่แน่นอน
2. กลุ่มตัวอย่าง เนื่องจากไม่ทราบจำนวนประชากรที่แน่นอนของนักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวจังหวัดชัยนาท ในปี 2553 จึงกำหนดกลุ่มตัวอย่างที่ 400 คน ด้วยวิธีสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (accidental sampling) ซึ่งผู้วิจัยจะเก็บข้อมูลจากนักท่องเที่ยวที่เดินทางไปแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดชัยนาทตามแหล่งท่องเที่ยว ได้แก่ สวนนกชัยนาท เขื่อนเจ้าพระยา วัดสำคัญในจังหวัดชัยนาท และแหล่งท่องเที่ยวอื่น ๆ ในจังหวัดชัยนาท โดยกำหนดเก็บข้อมูลในระหว่างวันที่ 1-9 พฤษภาคม 2553 เป็นเวลา 9 วัน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถาม (questionnaire) แบบปลายปิดประเภทที่สร้างขึ้นเพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้อง โดยสร้างขึ้นจากแนวคิด ทฤษฎีและผลงานที่เกี่ยวข้อง โดยแบ่งออกเป็น 3 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามชนิดแบบสำรวจรายการ (check list) เกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของนักท่องเที่ยว ซึ่งประกอบด้วย เพศ กลุ่มวัย สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ ต่อเดือน และที่อยู่อาศัย

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับลักษณะการท่องเที่ยวในจังหวัดชัยนาทของคนไทย

ส่วนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับระดับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดชัยนาทของคนไทย โดยใช้กรอบการวิจัยจากเอกสารที่เกี่ยวข้องและประยุกต์แนวความคิดพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว 6 ด้าน ดังนี้ 1) พฤติกรรมการท่องเที่ยว 2) แหล่งท่องเที่ยว 3) การคมนาคม 4) ความปลอดภัย 5) ที่พัก และ 6) ข้อมูลข่าวสาร

สำหรับมาตรวัดเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกท่องเที่ยวจังหวัดชัยนาท มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (5 point rating scale) (สุวรรณีย์ ศิริโกภาภิรมย์, 2541, หน้า 120) ซึ่งมีการกำหนดระดับการตัดสินใจจากมากไปน้อย ดังนี้

- 5 หมายถึง ระดับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกท่องเที่ยวมากที่สุด
- 4 หมายถึง ระดับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกท่องเที่ยวมาก
- 3 หมายถึง ระดับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกท่องเที่ยวปานกลาง
- 2 หมายถึง ระดับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเที่ยวน้อย
- 1 หมายถึง ระดับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเที่ยวน้อยที่สุด

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

ในการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดชัยนาทของคนไทย ผู้วิจัยดำเนินการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ ดังนี้

1. ค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อศึกษาเนื้อหาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดชัยนาทของนักท่องเที่ยวชาวไทยและวิธีสร้างเครื่องมือประเภทแบบสอบถาม
2. สร้างแบบสอบถาม โดยกำหนดประเด็นให้ครอบคลุมตามกรอบแนวคิดในการวิจัย แล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจทานแก้ไข

การหาคุณภาพของเครื่องมือ

ในการหาคุณภาพของเครื่องมือ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขจากอาจารย์ที่ปรึกษาแล้วนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดผล เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา รับการพิจารณาตรวจสอบขั้นต้นจากคณะกรรมการประจำสาขาวิชาบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
2. นำแบบสอบถามที่ได้สร้างเสร็จเสนอประธานและกรรมการผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ เพื่อขอความเห็นชอบและเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาและพิจารณาแบบสอบถามลงความเห็นให้คะแนน จากนั้นผู้วิจัยนำมาวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหา (IOC) (สุวรรณีย์ ศิริโกภาภิรมย์, 2546, หน้า 243–

244) ซึ่งคำถามทุกข้อมีค่าดัชนีสอดคล้องตั้งแต่ 0.5 ถึง 1.0 จึงจะถือว่าแบบสอบถามมีความเที่ยงตรงในเนื้อหาสามารถนำไปใช้วัดได้ตามความมุ่งหมายของการวิจัย แต่ถ้ามีบางข้อที่ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องต่ำกว่า 0.5 จะต้องปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามอยู่ระหว่าง 0.66 – 1.00

3. การหาความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (reliability) นำแบบสอบถามที่ได้จากการตรวจสอบของผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงเนื้อหาและภาษา ตามข้อเสนอนั้นของผู้เชี่ยวชาญแล้วนำไปทดลองใช้ (try out) กับนักท่องเที่ยวคนไทยที่มาท่องเที่ยวในจังหวัดชัยนาท ซึ่งไม่ใช่กลุ่มประชากรที่ศึกษา จำนวน 30 คน แล้วนำมาวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นไม่ต่ำกว่า 0.7 ด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) (สุวีย์ ศิริโกคาภิรมย์, 2546, หน้า 243–244) ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.7379

4. นำแบบสอบถามที่ผ่านการหาความเชื่อมั่นเสนอต่ออาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์เพื่อขอความเห็นชอบและจัดพิมพ์ แล้วนำไปเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง เพื่อนำผลมาวิเคราะห์ตามความมุ่งหมายและสมมติฐานในการวิจัยต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยจัดเตรียมเครื่องมือตามจำนวนกลุ่มตัวอย่างให้พร้อมและจัดทำรหัสในแบบสอบถามให้ตรงกับกลุ่มตัวอย่างที่ได้ทำการสุ่มไว้แล้ว เพื่อสะดวกในการตรวจสอบ

2. ผู้วิจัยกำหนดวันที่จะเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง 9 วัน ในการเก็บข้อมูลจากนักท่องเที่ยวคนไทยที่มาเที่ยวจังหวัดชัยนาท จำนวน 400 คน ในระหว่าง วันที่ 1-9 พฤษภาคม 2553 โดยมีผู้ช่วยเป็นนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคชัยนาทที่อยู่ระหว่างปิดภาคการศึกษา จำนวน 5 คน ซึ่งได้มีการชี้แจงทำความเข้าใจเครื่องมือให้ตรงกัน

3. การเก็บข้อมูลผู้วิจัยและผู้ช่วยนำแบบสอบถามไปแจกให้กับนักท่องเที่ยวคนไทยที่มาเที่ยวจังหวัดชัยนาท จำนวน 400 คน ด้วยวิธีสุ่มตัวอย่างโดยไม่อาศัยความน่าจะเป็น โดยผู้วิจัยจะสุ่มข้อมูลจากนักท่องเที่ยวที่เดินทางไปแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดชัยนาท ดังนี้

3.1 สวนนกชัยนาท	จำนวน	200	คน
3.2 เขื่อนเจ้าพระยา	จำนวน	100	คน
3.3 วัดที่เป็นสถานที่ท่องเที่ยว	จำนวน	50	คน
3.4 สถานที่ท่องเที่ยวอื่นๆ	จำนวน	50	คน

4. ผู้วิจัยและผู้ช่วยแนะนำตัวต่อนักท่องเที่ยว พร้อมชี้แจงวัตถุประสงค์ของการศึกษาวิจัย เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลและแนะนำวิธีตอบแบบสอบถาม

5. ผู้วิจัยรับแบบสอบถามคืนด้วยตนเองในวันที่แจกแบบสอบถามมาตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ทั้งจำนวนของแบบสอบถามและข้อมูลในการกรอกแบบสอบถามของนักท่องเที่ยวเพื่อนำไปวิเคราะห์ต่อไป

การจัดกระทำข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการตรวจสอบความถูกต้องของแบบสอบถามทุกฉบับ ตรวจสอบการให้คะแนนของแบบสอบถามทั้งหมด แล้วนำมาวิเคราะห์ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามและลักษณะการท่องเที่ยวจังหวัดชัยนาท โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ด้วยวิธีแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ และนำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง

2. วิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของระดับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกท่องเที่ยวจังหวัดชัยนาท ของคนไทย รวมทั้งภาพรวมและรายด้าน ด้วยวิธีการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยแปลความหมายคะแนนเฉลี่ยระดับความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวคนไทยที่มาเที่ยวจังหวัดชัยนาท นำมาพิจารณาระดับความเกณฑ์เป็นรายด้านและรายข้อ แล้วนำค่าเฉลี่ยที่ได้ไปเปรียบเทียบหลักเกณฑ์ในการแปลความหมายของช่วงคะแนน ดังนี้ (ประคอง กรรณสูต, 2542, หน้า108)

ค่าเฉลี่ย 4.50 – 5.00	หมายถึง ระดับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.50 – 4.49	หมายถึง ระดับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจมาก
ค่าเฉลี่ย 2.50 – 3.49	หมายถึง ระดับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.50 – 2.49	หมายถึง ระดับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.49	หมายถึง ระดับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจน้อยที่สุด

3. ทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยของระดับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดชัยนาทของคนไทย โดยการทดสอบค่าที (t-test) ชนิดเป็นอิสระแก่กัน สำหรับปัจจัยส่วนบุคคลของคนไทยที่มาเที่ยวจังหวัดชัยนาท ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (one-way ANOVA) โดยการทดสอบค่าเอฟ (F-test) เมื่อมีนัยสำคัญทางสถิติจึงเปรียบเทียบรายคู่โดยใช้การทดสอบของฟิชเชอร์ (Fisher's Least-Significant Difference : LSD)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติ ดังนี้

1. การหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหาหรือลักษณะเฉพาะกลุ่มพฤติกรรม โดยนำเครื่องมือที่สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญในเนื้อหา(อย่างน้อย 3 คน) ให้แต่ละคนพิจารณาถึงความเห็นและให้คะแนน ดังนี้

+1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นเป็นตัวแทนลักษณะเฉพาะของปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกท่องเที่ยวจังหวัดชัยนาทนั้น

0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นเป็นตัวแทนลักษณะเฉพาะของปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกท่องเที่ยวจังหวัดชัยนาทนั้น

-1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นไม่เป็นตัวแทนลักษณะเฉพาะของปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกท่องเที่ยวจังหวัดชัยนาทนั้นแล้วนำคะแนนมาแทนค่าในสูตร (สุวรีย์ ศิริโกคาภิรมย์, 2546, หน้า 243 – 244)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ	IOC	แทน	ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหาหรือระดับความคิดเห็นเป้าหมาย
	$\sum R$	แทน	ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเนื้อหาทั้งหมด
	N	แทน	จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

ถ้า IOC คำนวณได้มากกว่าหรือเท่ากับ 0.5 ข้อคำถามนั้นเป็นตัวแทนลักษณะเฉพาะของระดับความคิดเห็นนั้น ถ้าข้อคำถามใดมีค่าต่ำกว่า 0.5 คำถามนั้นถูกตัดออกไป หรือต้องปรับปรุงใหม่

2. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ ค่าความเชื่อมั่น (reliability) โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (α - coefficient) ของครอนบาค (Cronbach, 1971, p.160)

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left(1 - \frac{\sum S_i^2}{S_x^2} \right)$$

เมื่อ	α	แทน	ค่าความเชื่อมั่น
	$\sum S_i^2$	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ
	S_x^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนทั้งหมด
	n	แทน	จำนวนข้อแบบสอบถาม

3. สถิติพื้นฐาน (ชูศรี วงศ์รัตนะ, 2544, หน้า 35)

3.1 ค่าร้อยละ (percentage)

$$\text{ร้อยละ} = \frac{f}{n} 100$$

เมื่อ	f	แทน	ความถี่
	n	แทน	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด

3.2 คะแนนเฉลี่ย (mean)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ	$\bar{X}$	แทน	คะแนนเฉลี่ย
	$\sum X$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
	N	แทน	จำนวนตัวอย่างทั้งหมด

3.3 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation)

$$\text{S.D.} = \sqrt{\frac{n \sum x^2 - (\sum x)^2}{n(n-1)}}$$

เมื่อ	S.D.	แทน	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	$\sum x^2$	แทน	ผลรวมคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
	$(\sum x)^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง
	n	แทน	จำนวนตัวอย่างทั้งหมด

4. สูตรการทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ย (t-test) ชนิดกลุ่มตัวอย่างที่เป็นอิสระต่อกัน โดยเปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกห้องเที่ยวของนักท่องเที่ยวคนไทยในจังหวัดชัยนาท โดยจำแนกตามเพศ (สุวรีย์ ศิริโกภาภิรมย์, 2546, หน้า 277-299)

$$t = \frac{\bar{x}_1 - \bar{x}_2}{\sqrt{\frac{s_1^2}{n_1} + \frac{s_2^2}{n_2}}}, \quad df = \frac{\left[\frac{s_1^2}{n_1} + \frac{s_2^2}{n_2} \right]^2}{\frac{\left[\frac{s_1^2}{n_1} \right]^2}{n_1 - 1} + \frac{\left[\frac{s_2^2}{n_2} \right]^2}{n_2 - 1}}$$

เมื่อ	t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณา การแจกแจงที่ (t - distribution)
	$\bar{x}_1, \bar{x}_2$	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 ตามลำดับ
	s_1^2, s_2^2	แทน	ค่าความแปรปรวนของกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 ตามลำดับ
	n_1, n_2	แทน	ขนาดของกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 ตามลำดับ
	df	แทน	ชั้นแห่งความอิสระ

5. สถิติทดสอบเอฟ (F-test) ใช้วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (one-way ANOVA) เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างมากกว่า 2 กลุ่มขึ้นไป (พิชิต ฤทธิ์จรรยา, 2547, หน้า 310)

$$F = \frac{MS_b}{MS_w}$$

เมื่อ	F	แทน	ค่าสถิติในการพิจารณาการแจกแจงเอฟ (F - distribution)
	MS_b	แทน	ความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม (mean square between groups)
	MS_w	แทน	ความแปรปรวนภายในกลุ่ม (mean square within groups)

6. สูตรการเปรียบเทียบเชิงซ้อน (multiple comparison) เพื่อการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ภายหลัง (Post Hoc Test) โดยใช้สูตรของฟิชเชอร์ (Fisher's Least Significant Difference : LSD) ดังนี้ (กัลยา วานิชย์บัญชา, 2545, หน้า 333)

$$LSD = t\left(\frac{\alpha}{2}, \nu\right) \sqrt{MSE \left[\frac{1}{n_i} + \frac{1}{n_j} \right]}$$

เมื่อ	$t\left(\frac{\alpha}{2}, \nu\right)$	แทน	ค่าจากตารางการแจกแจงที่ที่ระดับนัยสำคัญ α และ ทศนคติ ระดับชั้นเสรี ν
	$df = \nu$	แทน	ระดับชั้นเสรีของความผันแปรภายในกลุ่มหรือความ คลาดเคลื่อนของการทดลอง
	MSE	แทน	ค่าเฉลี่ยของผลรวมกำลังสองของความคลาดเคลื่อน
	n_i, n_j	แทน	ขนาดตัวอย่างของประชากรที่ i และ j ตามลำดับ